

GARBAGE IN, GARBAGE OUT

Is een verkeerd ingevoerde code een automatiseringsfout of een beoordelingsfout? Die vraag werd onlangs voorgelegd aan hof Arnhem-Leeuwarden.

In 2012 overlijdt de broer van X. Erfgenamen zijn de moeder van erflater, zijn twee broers en zijn zus (X). Moeder verwerpt de nalatenschap. X en haar broers zijn erfgenaam en erven ieder voor gelijke delen. In de aangifte staat dat de verkrijgers de broers en zus van erflater zijn. De papieren aangifte wordt in 2013 door een medewerker van de Belastingdienst ingevoerd in het computersysteem. De verwantschap wordt ingevuld aan de hand van een code. De medewerker klikt voor elke erfgenaam de code voor kinderen aan in plaats van de code voor verre verwanten. Er worden aanslagen erfbelasting opgelegd rekeninghoudend met een vrijstelling voor kinderen en het tarief dat geldt voor afstammelingen in de rechte lijn. In 2015 stelt de inspecteur vragen over de aangifte inkomstenbelasting. Bij raadpleging van de bestanden ontdekt hij de fout bij het opleggen van de aanslagen erfbelasting. De inspecteur legt navorderingsaanslagen op conform de juiste vrijstelling en het juiste tarief.

Volgens X is de inspecteur niet bevoegd tot navordering, omdat er sprake is van een beoordelingsfout. De inspecteur stelt dat er sprake is van een fout in de zin van artikel 16 lid 2 onderdeel c AWR, die via navordering hersteld kan worden. De onjuiste tariefgroep is niet bepaald door een medewerker, maar door het computersysteem aan de hand van een door de medewerker ingevoerde code. Volgens de inspecteur gaat het om een automatiseringsfout.

Het hof stelt vast dat de relatie tussen erflater en de erfgenamen juist in de aangifte is vermeld. De medewerker heeft een onjuiste code aangeklikt. Daardoor heeft de medewerker – en niet het computersysteem – de vrijstelling en het tarief be-

paald. Bij zorgvuldig kennisnemen van de aangifte was code 11H voor verre verwanten aangeklikt en niet code 03H voor kinderen. Die codes zijn niet cijfermatig opvolgend, er zitten vijf regels tussen in het uitrolmenu. De onjuiste code is bovendien, voor elke erfgenaam afzonderlijk, drie keer aangeklikt. Vervolgens is een andere ambtenaar bij het vaststellen van de primitieve aanslagen afgeweken van de aangifte. Zou de betreffende ambtenaar zorgvuldig hebben kennisgenomen van de aangifte en de ingevoerde code van de verwantschap, dan zou direct duidelijk zijn geweest dat de vrijstelling en het tarief niet juist waren. Dit werd ruim twee jaar later bevestigd na vragen over de inkomstenbelasting. Het handelen van beide ambtenaren wordt aan de inspecteur toegerekend. Het hof concludeert dat er bij de inspecteur tot tweemaal toe sprake is van een verwijtbaar onjuist inzicht in de feiten die bepalend zijn voor de omvang van de belastingplicht en dus van een beoordelingsfout.

Bron: Hof Arnhem-Leeuwarden, 10 april 2018, nr. 17/00832,
ECLI:NL:GHARL:2018:3383

 De inspecteur probeert de fout af te doen als een automatiseringsfout. Daar gaat het hof niet in mee. De medewerker heeft een onjuiste code aangeklikt. De computer kreeg slechts de verkeerde input, met alle gevolgen van dien voor de output. Of zoals in de ict wordt gezegd: garbage in, garbage out. In eerste aanleg nam de inspecteur overigens het standpunt in dat sprake was van een schrijf- of tikfout en niet van een automatiseringsfout. De rechtbank verwierp die zienswijze, waarna de inspecteur tevergeefs bij het hof aanklopte. ◀

‘De computer kreeg slechts de verkeerde input’